

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ - ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΣ ΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ Η' ΣΥΡΡΙΚΝΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ ΥΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΝΗΜΟΝΙΟΥ;

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

Π. Παπαρρηγοπούλου-Πεχλιβανίδη
Αν. καθηγήτρια Νομικής Σχολής Παν/μίου Αθηνών

Η Ένωση για την Προστασία των Κοινωνικών Δικαιωμάτων αφιέρωσε την 8^η ημερίδα της στο εξαιρετικά επίκαιρο και «καυτό» ζήτημα της κινητικότητας και διαθεσιμότητας των δημοσίων υπαλλήλων θέτοντας το ερώτημα, αν με το μέτρο αυτό επιτυγχάνεται η αναδιοργάνωση της δημόσιας διοίκησης ή η αποδιοργάνωση αυτής (Δρ. Νομικής, κα. Α. Αναγνώστου-Δεδούλη, Πρόεδρος της ΕΠΚΟΔΙ). Στην ημερίδα συμμετείχαν με εισηγήσεις τους οι καθηγητές διοικητικής επιστήμης κ. Α. Μακρυδημήτρης (Παν/μιο Αθηνών) και διοίκησης επιχειρήσεων κ. Ν. Συριόπουλος (Παν/μιο Πάτρας), ο Δρ συνταγματικού δικαίου, Δικηγόρος κ. Α. Παπακωνσταντίνου και η ομότιμη καθηγήτρια κοινωνικής πολιτικής του Παντείου Παν/μίου κα. Ό. Στασινοπούλου παρουσιάζοντας από την πλευρά της διοικητικής επιστήμης, των οικονομικών επιστημών, της νομικής και της κοινωνιολογίας αντιστοίχως το θέμα που πραγματεύεται η ημερίδα. Ακολούθησαν τοποθετήσεις του Προέδρου της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΠΟΕ-ΟΤΑ κ. Θ. Μπαλασόπουλου και της Αντιπροέδρου του ΔΣ της ΟΛΜΕ κας. Ε. Ζωγραφάκη καθώς και εκπροσώπων εργαζομένων στη δημοτική αστυνομία και σχολικών φυλάκων για τα πρακτικά ζητήματα που ανέκυψαν κατά την πρώτη εφαρμογή της νομοθεσίας για τη διαθεσιμότητα και κινητικότητα. Συντονιστές ήταν στο επιστημονικό τραπέζι ο καθηγητής χρηματοοικονομικής στο Παν/μιο Πειραιά και Πρόεδρος του ΚΕΠΕ κ. Ν. Φίλιππας και στο τραπέζι των κοινωνικών εταίρων ο δημοσιογράφος και εκδότης της εφημερίδας Matrix24 κ. Ν. Φελέκης.

Οι εισηγήσεις των κκ. Μακρυδημήτρη και Παπακωνσταντίνου εκκίνησαν από την παρατήρηση ότι η απόφαση για τη μείωση του δημόσιου τομέα και την κατάργηση ορισμένων δραστηριοτήτων ή την ανάθεσή τους στον ιδιωτικό τομέα είναι πολιτική. Η απόφαση αυτή πρέπει να στηρίζεται σε επιλογές σχετικά με την ανάπτυξη της οικονομίας, τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και τη βελτίωση της θέσης της χώρας και όχι απλά και μόνο στο ταμειακό συμφέρον του Δημοσίου. Σε μια δημοκρατική κοινωνία την απόφαση αυτή λαμβάνει η κυβέρνηση στο πλαίσιο που θέτει το Σύνταγμα και η νομοθεσία αιτιολογείται ειδικότερα ως προς τους στόχους που εξυπηρετεί και την αναγκαιότητα και καταλληλότητα των μέτρων που θεσπίζονται με βάση τα πορίσματα των οικονομικών επιστημών, της διοικητικής επιστήμης και της κοινωνικής πολιτικής.

Το Σύνταγμα περιέχει διατάξεις και αρχές, όπως τα άρθρα που καθιερώνουν τη μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων, υπό την προϋπόθεση πάντως ότι οι οργανικές θέσεις υφίστανται, την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας, την αρχή της ισότητας, της αξιοκρατίας, της αναλογικότητας κ.λπ. που οριοθετούν τις πολιτικές αποφάσεις για τη λήψη μέτρων όπως η μονιμότητα και η διαθεσιμότητα. Εξάλλου, είναι εφικτό με επιστημονικές μελέτες να

τεκμηριωθεί η ανάγκη λήψεως τέτοιων μέτρων, η έκταση αυτών και οι εναλλακτικές δυνατότητες. Ο καθηγητής κ. Ν. Συριόπουλος παρουσίασε οικονομική μελέτη σχετικά με τις μακροπρόθεσμες αρνητικές επιπτώσεις που είχε το μέτρο της εφεδρείας στο ΑΕΠ και υποστήριξε ότι αντίστοιχη μελέτη θα έπρεπε να είχε γίνει για το μέτρο της κινητικότητας – διαθεσιμότητας για να τεκμηριωθεί αν θα επιφέρει βελτίωση ή χειροτέρευση των οικονομικών δεικτών.

Οι εισηγητές (Α. Μακρυδημήτρης, Απ. Παπακωνσταντίνου και Ν. Συριόπουλος) κατέληξαν ότι η νομοθεσία για τη διαθεσιμότητα και την κινητικότητα δεν συνοδεύεται από την απαιτούμενη τεκμηρίωση ενώ οι αιτιολογικές εκθέσεις που την συνοδεύουν είναι μάλλον γενικόλογες και αόριστες. Εξάλλου, όπως παρατήρησε ο κ. Α. Μακρυδημήτρης εδώ και χρόνια τα προβλήματα συσσωρεύονται και η καθυστερημένη επίλυσή τους οδηγεί σε λύσεις πρόχειρες, βιαστικές, ενδεχομένως άδικες και σίγουρα επώδυνες.

Η εισήγηση της κας. Ό. Στασινοπούλου κατέδειξε ότι τα παραπάνω μέτρα επενεργούν «πολλαπλασιαστικά» ως καταλύτες της κοινωνικής συνοχής και διογκώνουν τη φτώχεια, τον ατομικισμό και τις εντάσεις. Τέλος, οι εκπρόσωποι των κοινωνικών εταίρων που παρευρέθηκαν (Θ. Μπαλασόπουλος (ΠΟΕ-ΟΤΑ) και Ε. Ζωγραφάκη (ΟΛΜΕ) επεσήμαναν με ιδιαίτερα καυστικό τρόπο την σπουδή και προχειρότητα με την οποία λαμβάνονται τα μέτρα. Εστίασαν στην ανάγκη των εργαζομένων να αναπτύξουν μια στρατηγική ενότητας και να επιτύχουν την υποστήριξη της κοινωνίας ως προς το δίκαιο των αιτημάτων τους.

Το ΣτΕ θα κληθεί να ελέγξει τη συνταγματικότητα της νομοθεσίας για τη διαθεσιμότητα και τις μετακινήσεις. Ο τρόπος με τον οποίο γίνεται ο έλεγχος ορισμένων αρχών, όπως της αναλογικότητας και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης δεν επιτρέπει πολλές προσδοκίες ως προς τον σε βάθος έλεγχο των μέτρων αυτών. Από την άλλη μέχρι στιγμής η νομολογία δεν έχει αναγάγει τις ειδικές μελέτες ως αναγκαίο στοιχείο για την αιτιολόγηση των μέτρων που αφορούν σε προσβολή της μονιμότητας και σε εκτεταμένη αναδιοργάνωση του δημοσίου τομέα. Τέτοιες μελέτες, όπως είναι γνωστό, προβλέπονται προκειμένου για περιβαλλοντικές ρυθμίσεις (περιβαλλοντικές μελέτες) και για κοινωνικοασφαλιστικές ρυθμίσεις (αναλογιστικές μελέτες). Η νομολογιακή καθιέρωση της αναγκαιότητας τεκμηρίωσης των μέτρων της κινητικότητας και διαθεσιμότητας με βάση ειδικές μελέτες θα διευκόλυνε τον δικαστικό έλεγχο της συνταγματικότητας των μέτρων αυτών και κατά μείζονα λόγο στη νομιμοποίηση των σχετικών αποφάσεων και στην αποδοχή τους ως αναγκαίων από την κοινωνία.

Εν κατακλείδι, το στοίχημα για τη χώρα είναι η αναδιοργάνωση του δημοσίου τομέα, ώστε αυτός να αποτελέσει μοχλό για την ανάπτυξη της χώρας, και το διακύβευμα παραμένει η αποδιοργάνωσή του.